

VEILIG OP HET VOSSIUS

Richtlijnen ter bevordering van de sociale veiligheid op school

Inhoud

INLEIDING	3
VISIE VAN DE SCHOOL OP VEILIGHEID	3
Uitgangspunten voor de sociale veiligheid op het Vossius:	3
HOE ZORGEN WIJ ERVOOR DAT DE SCHOOL VOOR IEDEREEN EEN VEILIGE PLEK IS?	3
Veiligheidsstructuur op school	4
Preventieve activiteiten	5
PESTEN.....	6
CYBERPESTEN	7
Vormen van cyberpesten:	7
DE AANPAK VAN PESTEN.....	7
De pester	7
De gepeste/ het slachtoffer.....	8
De ouders/verzorgers van de gepeste leerling	8
De meeloper / aanmoediger	8
De buitenstaander	8
De helper / verdediger	8
De omstander	8
DE VIJFSPORENAANPAK	9
BIJLAGE	11

INLEIDING

Het Vossius wil een plek zijn waar leerlingen zich thuis kunnen voelen en waar ze naast het schoolse presteren, veel met elkaar kunnen delen. De vele buitenschoolse activiteiten zoals het orkest, toneel en sportactiviteiten zijn er om leerlingen uit verschillende leerjaren met elkaar iets te laten doen waar ze een passie voor hebben.

Echter, zoals overal waar groepen samenkomen, is er kans op pestgedrag. Op het Vossius accepteren wij geen pestgedrag en hebben hiervoor onze 'richtlijnen bij pesten' om dat zo effectief mogelijk aan te pakken. Wij willen dat elke leerling zich veilig voelt om het beste uit zichzelf te kunnen halen. Het beleid van het Vossius Gymnasium om deze veilige plek te realiseren is beschreven in dit document: Veilig op het Vossius.

VISIE VAN DE SCHOOL OP VEILIGHEID

Een veilige school is een school waar iedereen zich veilig voelt. Je veilig voelen betekent niet bang zijn dat anderen over je grenzen gaan met opmerkingen of andere gedragingen. Een veilige school wordt gecreëerd door:

- Respectvolle omgang van medewerkers onder elkaar en van medewerkers naar leerlingen;
- Preventieve activiteiten, zoals lessen over omgaan met elkaar;
- helder beleid over acties die de school uitvoert als er onverhoopt sprake is van pesten.

Uitgangspunten voor de sociale veiligheid op het Vossius:

- Het Vossius is actief in het scheppen van een veilig pedagogisch klimaat, waarbij pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
- Pesten wordt als een probleem gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
- De docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen hebben een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de betreffende mentor of de veiligheidscoördinator, zodat er actie ondernomen kan worden.

HOE ZORGEN WIJ ERVOOR DAT DE SCHOOL VOOR IEDEREEN EEN VEILIGE PLEK IS?

Wij doen er van alles aan om ervoor te zorgen dat er niet gepest wordt, dat leerlingen zich goed voelen op school en dat zij het er naar hun zin hebben. Dat zijn noodzakelijke voorwaarden om goed te kunnen leren en te presteren.

De activiteiten van het Vossius kunnen ingedeeld worden in preventieve handelingen om pesten te voorkomen, en onveiligheid te signaleren en daar zo adequaat mogelijk mee om te gaan.

Veiligheidsstructuur op school

Binnen de school kent de zorg rondom veiligheid de volgende spelers:

- De docenten: zij hebben de eerste verantwoordelijkheid door leerlingen aan te spreken op hun gedrag. De docenten zijn degene die het pesten kunnen waarnemen (zie bijlage 1). Het is zeer van belang goed te letten op signalen, omdat erg veel leerlingen niet melden aan ouders of school dat zij worden gepest.
Van docenten wordt verwacht dat zij alert blijven en het niet laten passeren wanneer leerlingen negatief op elkaar reageren. Als school verwachten we van docenten dat ze op een passende manier het groepsproces kunnen begeleiden. Docenten houden zelf hun pedagogische competentie op peil en binnen de school wordt hun deze mogelijkheid ook geboden. Docenten die op dit vlak hulp nodig hebben, worden hierbij ondersteund als onderdeel van hun professionalisering specifiek gericht op het thema sociale veiligheid.
- De mentoren: elke klas heeft een mentor -één van de docenten- die goed de sfeer in de klas kan peilen. Zij kennen hun mentorleerlingen en zijn het eerste aanspreekpunt voor de leerling. Alle informatie komt samen bij de mentor. Bij een incident voert de mentor onmiddellijk gesprekken en bemiddelt bij conflicten en pesten. De mentor schakelt waar nodig andere collega's of ouders in.
- De veiligheidscoördinator (Gert Jan Vlaming): deze grijpt in bij pestincidenten en helpt met het uitzoeken wat er precies is gebeurd. Ook geeft hij de Rots-Watertraining een paar keer per jaar aan leerlingen die het lastig vinden voor zichzelf op te komen. Pesters en meelopers krijgen, afhankelijk van de situatie, een coachingstraject, om ze de gevolgen van hun gedrag te laten inzien en manieren aan te leren om een volgende keer niet dezelfde fouten te maken.

Daarnaast heeft de veiligheidscoördinator nog de volgende taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen/belangenbehartiging in het kader van het antipestbeleid.
  - Een actieve bijdrage leveren aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
  - Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
  - Coördinatie van veiligheidsbeleid van de school.
- De Afdelingsleider: heeft regelmatig contact met de mentoren en onderneemt actie samen met de mentor, de zorgcoördinator en de veiligheidscoördinator wanneer dat nodig is op groepsniveau. De afdelingsleider zorgt ervoor goed op de hoogte te blijven van wat zich afspeelt in de betreffende leerjaren. De afdelingsleider schakelt ouders of externe ondersteuning in als dit nodig is.
  - De zorgcoördinator: is het aanspreekpunt voor alle betrokkenen op het gebied van zorg en komt in beeld als de mentor of afdelingsleider een zorgmelding doet. Dat geldt ook voor de zorg voor leerlingen die pesten of gepest worden. De zorgcoördinator adviseert mentoren, docenten en ouders bij preventief en curatief handelen bij pesten. Ook heeft deze informatie over mogelijke extra hulp, als dat voor leerlingen nodig mocht zijn. Veel gepeste kinderen hebben baat bij een weerbaarheidstraining. Ook pesters hebben vaak extra ondersteuning nodig om hun gedrag te kunnen veranderen.

- De schoolpsycholoog: komt in beeld als de mentor een zorgmelding doet en kan mentoren, docenten en de zorgcoördinatoren ondersteunen bij hun acties rond pesten en het tegengaan van negatief groepsgedrag. Daarnaast kan die op individuele basis in gesprek gaan met leerlingen die gepest worden om te kijken wat er nodig is om deze vervelende ervaring(en) te verwerken. En met de pesters om te kijken welk gedrag hieraan ten grondslag ligt en wat er nodig is om het pesten (of het meelopen) te stoppen.
- Vertrouwenspersonen: dit zijn twee docenten (Ritsa Zervou en Hans Fischer). Zij zijn onafhankelijk en kunnen daardoor als informeel portaal dienen voor vertrouwenskwesaties van zowel leerlingen als medewerkers.
- De schoolverpleegkundige: deze neemt in de tweede klas een GGD-vragenlijst af, onder andere als signaleringsinstrument voor pestgedrag.

In het leerlingvolgsysteem (Magister) worden relevante incidenten en adviezen geregistreerd. Daarnaast is er tussen deze personen voldoende overleg om relevante informatie uit te wisselen:

- Eén keer in de zes weken is er overleg tussen de mentoren en de Afdelingsleider (mentorenoverleg).
- Er zijn drie keer per jaar leerlingenbesprekingen waarin de docenten hun signalen kunnen delen.
- Eens per twee weken is er een overleg tussen de afdelingsleiders en de zorgcoördinatoren.
- Eén keer per 3 maanden vindt het ZAT plaats, waarin naast de afdelingsleiders en de zorgcoördinatoren ook de schoolarts, de leerplichtambtenaar, een medewerker van het samenwerkingsverband en een medewerker van het OKT (Ouder en Kind Team) participeren.
- Ook vindt er overleg plaats met de wijkagent.

Preventieve activiteiten

Op het Vossius zijn er per leerjaar verscheidene programma's die tot doel hebben leerlingen bewust te maken van hun gedrag, de keuzes die zij maken en het effect van hun gedrag op anderen. We vinden het belangrijk dat het groepsproces en hun start op het Vossius goed verloopt. Leerlingen hebben voor onze school gekozen en het is belangrijk dat ze zich thuis voelen op het Vossius. Naast de cognitieve uitdaging willen wij dat leerlingen ook in sociaal opzicht goed beslagen hun weg vervolgen.

In het eerste half jaar van de eerste klas ligt de nadruk op het kennismaken met elkaar en het vinden van een stabiele groepsverhouding in de klas. Er zijn twee van deze mentoruren per week ingeroosterd. Er wordt aandacht besteed aan het verschil tussen pesten en plagen, hoe je een goede groep kunt vormen en welke omgangsvormen daarvoor nodig zijn. Tevens wordt hier aangegeven wat het Vossius doet als pesten wordt gesignaleerd, zodat alle leerlingen weten waar ze aan toe zijn.

Om het groepsproces te bevorderen gaan de eersteklas leerlingen in het begin van het schooljaar met elkaar een aantal dagen op kamp. Samen met hun klasgenoten vervullen zij allerlei opdrachten, spelen zij samenwerkingsspellen en voeren zij een sportieve competitie met elkaar om de groepscohesie te benadrukken. Door klassenuitstapjes te maken en door diverse sportactiviteiten wordt het groepsgevoel bevorderd.

Tenslotte zijn er per eerste klas ook twee juniorbegeleiders aangesteld. Dit zijn door de schoolleiding geselecteerde leerlingen uit klas 4 die werken als assistenten van de klassenmentor. Zij maken de leerlingen wegwijs op het Vossius. Zo is het voor eerstejaars vanzelfsprekend dat zij ook contacten hebben in andere leerjaren.

In het tweede leerjaar is er veel aandacht voor preventieve programma's om leerlingen voorlichting te geven over allerlei zaken en hierover in gesprek te gaan met elkaar en met de mentor. Tijdens deze lessen wordt ook het cyberpesten behandeld en wat leerlingen zelf kunnen doen om ervoor te zorgen dat zowel zij als hun medeleerlingen zich ook op het net veilig blijven voelen

Daarnaast worden er in alle leerjaren verschillende activiteiten georganiseerd, variërend van toneelvoorstellingen tot excursies om de groepsbinding te bevorderen en in stand te houden.

Dit sociale systeem is onderdeel van de cultuur op het Vossius, leerlingen zorgen voor elkaar en letten op elkaar. Onze leerlingen komen uit de hele stad, met veel verschillende achtergronden, en komen hier op een plek waar zij zichzelf mogen ontwikkelen. Daardoor is er een sfeer ontstaan van wederzijds respect dat het hart vormt van het Vossius. Hier mag je zijn wie je bent en kun je je thuis voelen.

PESTEN

Leerlingen vinden het soms lastig om met elkaar om te gaan. Een van die aspecten daarbij is het in de gaten houden van de scheidslijn tussen plagen en pesten. Plagen hoort leuk te zijn. Pesten is dat niet. Maar hoe maken we op school dat onderscheid?

Op het moment dat iemand herhaaldelijk over de grenzen van een ander gaat en dat door de aangesprokene zo ervaren wordt, spreken we van pesten. Kenmerken van pesten zijn:

- Machtverschil tussen pester en gepeste;
- Het is langdurig;
- Een deel van de groep vindt het niet leuk;
- De aangesprokene vindt het niet leuk;
- Bijna altijd is dezelfde leerling het mikpunt van de pesterijen; vaak een groepje tegen één;
- Het is niet gemakkelijk te stoppen door groepsgenoten.

Bij plagen is er sprake van:

- Machtsevenwicht;
- Opmerkingen worden over en weer gemaakt;
- Alle groepsgenoten vinden het leuk;
- Het is kortdurend;
- Het is gemakkelijk te stoppen door alle groepsgenoten.

Plagen kan wel overgaan in pesten als één van bovenstaande kenmerken niet meer aanwezig is.

Kortom: contact met elkaar en reageren op elkaar is een onderdeel van het groepsproces waarbij kinderen elkaar verkennen en er een groepsgevoel ontstaat of wordt vergroot. In een groepsproces waarbij dit evenwichtig verloopt, is het makkelijker om een groep te creëren waar iedere leerling zich veilig voelt en de sfeer prettig vindt. Iedereen zal alert moeten zijn en blijven of de omgang met elkaar resulteert in prettig gedrag of pestgedrag.

CYBERPESTEN

Cyberpesten is het pesten via het internet of mobiele telefoon. Cyberpesten is vaak harder dan het 'gewone' pesten omdat de pester makkelijker anoniem kan blijven en het internet wereldwijd is. Steeds meer kinderen komen hiermee in aanraking.

Vormen van cyberpesten:

- Pestberichten (waaronder het uiten van beledigingen en bedreigingen) via social media zoals Whatsapp, Instagram, facebook, Snapchat e.d. Hieronder vallen ook alle vormen van discriminerende uitingen
- Het tegenkomen van ongewenst materiaal zoals: porno en gewelddadigheid e.d.
- Stelselmatig stalken van iemand door het blijven sturen van mails/berichten of dreigingen
- Ongewenst contact met onbekenden
- Camseks/ sexting: het opslaan van seksueel getinte beelden en het ongevraagd verspreiden/ misbruiken daarvan
- Hacken en daarmee gegevens stelen of instellingen aanpassen, maar ook mails sturen vanuit een gehackt mailadres.

DE AANPAK VAN PESTEN

Pesten is een groepsprobleem en gebeurt niet altijd bewust. Daarom maken we het onderscheid tussen 'pesten' en 'het vertonen van pestgedrag'. Meestal gaan we in eerste instantie uit van het vertonen van pestgedrag, waarbij het pesten niet bewust gebeurt om iemand te pesten. Nadat iemand op dat gedrag is aangesproken en het gedrag wordt herhaald, dan spreken we wel van pesten.

In iedere groep waarin wordt gepest zijn verschillende rollen te onderscheiden die ervoor zorgen dat het pesten ontstaat, in stand wordt gehouden, verergert of vermindert.

De pester

De pester is degene die het initiatief neemt tot het pesten. Pesters worden vaak populair gevonden door andere leerlingen uit de groep, omdat ze meer macht hebben in de groep. Ze dwingen hun populariteit af door stoer en onkwetsbaar gedrag. Ze proberen zichzelf groter te maken door een ander kleiner te maken.

Tegelijkertijd zijn ze niet geliefd. Doorgaans voelen pesters zich niet schuldig, want het slachtoffer vraagt er in hun ogen immers om, om gepest te worden. Daarnaast hebben pesters soms ook een positieve blik op het gebruik van geweld.

Er zijn diverse oorzaken aan te wijzen waarom iemand pestgedrag laat zien:

- Een vaak gevoelde anonimiteit (ik besta niet); als een pester zich verloren voelt binnen een grote groep, kan hij zich belangrijker maken door een ander omlaag te drukken.
- Het moeten spelen van een niet-passende rol.
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas.
- Een niet-democratisch leefmilieu binnen de school; iemand is autoritair en laat op een onprettige wijze blijkendat hij de baas is.
- Spanningen kunnen op een zondebok worden afgereageerd.
- Een gevoel van incompetentie op school (slechte cijfers of een laag niveau).

- Een zwak gevoel van autonomie (te weinig zelfstandigheid en verantwoordelijkheid) of juist een te sterk gevoel voor autonomie.
- Een negatief zelfbeeld, weinig eigenwaarde.
- Een problematische thuissituatie, negatief voorbeeldgedrag van ouders/verzorgers.
- Verveling

De gepeste/ het slachtoffer

De gepeste of het slachtoffer is degene die gepest wordt en het doelwit is van de pesterijen. Een leerling die wordt gepest, praat er thuis of op school niet altijd over. Redenen hiervoor kunnen zijn:

- Schaamte
- Angst dat de ouders met het Vossius of met de pester gaan praten en dat het pesten dan nog erger wordt
- Het probleem lijkt onoplosbaar
- Het idee dat hij/zij niet mag klikken

De ouders/verzorgers van de gepeste leerling

De ouders van een leerling die gepest wordt, kunnen er moeite mee hebben dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden.

Het slachtoffer verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale vaardigheids-)training aan bijdragen.

De meeloper / aanmoediger

De meeloper of aanmoediger is een leerling die zich ophoudt in de groep rond de pester en die actief meedoet met het pesten. Als de pester begint dan doet de meeloper actief mee of lacht het slachtoffer uit en moedigt daarmee de pester aan om dit pestgedrag vaker te laten zien. Het kan zijn dat de meelopers stoer gedrag wel interessant vinden en dat ze denken in populariteit mee te liften met de pester. Het kan ook zijn dat ze dit gedrag laten zien uit angst om zelf in de slachtofferrol terecht te komen. Anderen zien het pesten als een spel en doen daarom mee.

Meelopers/aanmoedigers zijn zich lang niet altijd bewust van het negatieve effect van hun gedrag.

De buitenstaander

De buitenstaander wil niets met het pesten te maken hebben en trekt zich terug door zich om te draaien of weg te lopen zodra er wordt gepest. In deze groep zitten veel leerlingen die zelf ook echt last hebben van het gepest en zich rot voelen om wat er gebeurt. Ze durven niet in te grijpen of weten niet wat ze moeten doen en kunnen zich daardoor schuldig voelen.

De helper / verdediger

De helper of verdediger komt op voor de gepeste en voor zichzelf. Dit kan hij/zij doen door de gepeste te troosten, de pester op zijn/haar gedrag aan te spreken of het pesten bij anderen (bijvoorbeeld de mentor) te melden.

De omstander

De omstander is een persoon die niet in de groep zit, maar wel bij de groep betrokken is, zoals de mentor, docenten, ouders, leerlingen van andere klassen, etc.

DE VIJFSPORENAANPAK

Het Vossius hanteert de vijfsporenaanpak indien er sprake is van een pestincident. Dat houdt het volgende in:

1. De algemene verantwoordelijkheid van de school
  - De school heeft een veiligheidsstructuur ingericht en een veiligheidscoördinator aangesteld.
2. Het bieden van steun aan de gepeste
  - Het probleem wordt serieus genomen.
  - Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
  - Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen en eventuele hulp wordt aangeboden.
  - Bekeken wordt hierbij o.a. of een gesprek met de pester passend is.
3. Acties richting de pester:
  - Het confronteren van de pester met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de gepeste.
  - De achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen.
  - Wijzen op het eventuele gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag en eventuele hulp aanbieden.
  - Bekeken wordt hierbij o.a. of een gesprek met de gepeste passend is.
4. Het betrekken van de andere rollen bij het pesten
  - De mentor bespreekt het pesten eventueel ook met andere leerlingen in de verschillende rollen die betrokken zijn bij het pestprobleem. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en over wat de andere rollen kunnen bijdragen aan een verbetering van de situatie.
5. Het bieden van steun aan de ouders
  - Ouders die zich zorgen maken over pesten, kunnen dit bij de mentor van hun kind aangeven.
  - Het Vossius werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
  - Het Vossius geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
  - Het Vossius verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.

Concreet betekent dit dat als er een pestincident wordt gesignaleerd op school de gangbare manier van handelen als volgt is:

- a. Medewerkers, ouders en leerlingen die pestgedrag signaleren, melden dit bij de desbetreffende mentor.
- b. De mentor volgt de vijfsporenaanpak. Dit houdt in dat de mentor in gesprek gaat met de gepeste, de pester en eventueel met andere rollen die betrokken zijn bij het pestprobleem.
- c. Mocht blijken dat de pestproblematiek niet voldoende opgelost kan worden, dan schaaft de mentor op. Dat betekent dat de mentor samen met de veiligheidscoördinator en/of zorgcoördinator een plan van aanpak maakt.
- d. Van alle gesprekken en acties worden door de mentor aantekeningen gemaakt die opgeslagen worden in Magister.
- e. De mentor checkt of de maatregelen die zijn genomen het gewenste effect opgeleverd hebben. Zo niet, dan
- f. Als de maatregelen niet het gewenste effect hebben dan betreft de mentor de afdelingsleider bij de besluitvorming over eventuele andere maatregelen, eventueel in samenspraak met de directie.

Dit is een algemene leidraad; per situatie wordt bekeken welke maatregelen het meest passend zijn. In het kort komt het erop neer om zo snel mogelijk boven water te krijgen wat er aan de hand is. Vervolgens wordt er intern -en wanneer nodig extern- geprobeerd het pestprobleem zo goed mogelijk op te lossen.

Wij verwachten van ouders dat zij bij pesten het gedrag met hun kind bespreken en indien nodig sturend optreden. Het helpt ons wanneer ouders de school van informatie voorzien waardoor wij in onze benadering zo adequaat mogelijk kunnen reageren.

Samen wordt er gekeken of er intern mogelijkheden bestaan om degene die pest en degene die gepest wordt ondersteuning te bieden. Daarnaast wordt bekeken of een passende straf gewenst is. Mogelijkheden zijn onder meer: strafwerk, schorsing van één of meer dagen. Indien nodig wordt er gezocht naar verwijzing naar interne hulp of externe instanties. Dit gebeurt in ieder geval pas na overleg met de ouders.

BIJLAGE

Pesterijen kunnen zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit bij eigen naam noemen.
  - Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
  - Buitensluiten, niet mee laten doen met gesprekken of met meefietsen naar buitenschoolse activiteiten of lessen.
  - Uitlachen.
  - Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
  - Briefjes doorgeven.
  - Beledigen.
  - Nare opmerkingen maken over kleding, uiterlijk, gedrag.
  - Isoleren.
  - Buiten school opwachten.
  - Fysiek geweld: slaan of schoppen.
  - Achtervolgen: op weg naar huis achterna rijden/naar het huis van het slachtoffer gaan.
  - Bezittingen afpakken.
  - Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.
  - Slachtoffer tegenhouden, insluiten.
- Deze gedragingen kunnen op school of op weg van en naar school gebeuren, maar ook digitaal.

Signalen van pesten zijn:

- Constatering van bovenstaande gebeurtenissen.
- Melding van bovenstaande gebeurtenissen.
- Leerlingen die zich terugtrekken (timide (subassertief) gedrag), niet-weerbare lichaamstaal.
- Leerlingen die zich sterker manifesteren: brutaler, agressiever.
- Leerlingen die zich afzonderen.
- Leerlingen die in de klas alleen zitten, en ook buiten het klaslokaal vaak alleen zijn.
- Leerlingen die spullen kwijt zijn.
- Leerlingen waarvan spullen kapot zijn.
- Leerlingen die bij de gymles altijd als laatste gekozen worden.
- Leerlingen waarvan de schoolprestaties achteruit gaan.
- Leerlingen die sociaal onhandig gedrag vertonen.

Let wel: de bovenstaande signalen kunnen duiden op pesten, maar dat hoeft niet. Het is altijd raadzaam om bij vermoedens na te vragen bij het slachtoffer of de vermoedens kloppen.